

Uchwała Nr XXXVI/242/2022
Rady Gminy Domanice
z dnia 28 grudnia 2022 roku

w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny Gminy Domanice na lata
2023 – 2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) w związku z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U z 2022 r. poz. 447 z późn. zm.) Rada Gminy Domanice uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Program Wspierania Rodziny Gminy Domanice na lata 2023 – 2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Domanice.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.

Przewodnicząca Rady Gminy Domanice

Halina Kolo

*Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXXVI/242/2022
Rady Gminy Domanice
z dnia 28 grudnia 2022 roku*

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
GMINY DOMANICE
NA LATA 2023 – 2025**

DOMANICE 2022

SPIS TREŚCI

- I. Wprowadzenie.
- II. Podstawy prawne.
- III. Diagnoza sytuacji demograficznej i społecznej.
- IV. Analiza zasobów.
- V. Założenia programu. Cel główny. Cele szczegółowe.
- VI. Realizatorzy i adresaci.
- VII. Źródła finansowania.
- VIII. Monitoring i ewaluacja.
- IX. Efekty i rezultaty.

I. WPROWADZENIE

Rodzina, to podstawowa komórka społeczna, która składa się z rodziców oraz dzieci. Zapewnia ciągłość biologiczną społeczeństwa i przekazuje dziedzictwo kulturowe następnym pokoleniom. Stanowi ona pierwsze naturalne środowisko wychowawcze, z którym styka się dziecko. Każda rodzina stanowi odrębną i niepowtarzalną grupę społeczną. Poprzez swoje funkcje kształtuje osobowość dziecka. Rodzina ma wpływ na socjalizację dzieci poprzez nieświadome przekazywanie wiedzy, kultury, wzorców zachowań, poglądy oraz stylu życia.

Władza rodzicielska polega na opiece oraz wychowywaniu dziecka, powinna chronić jego interesy i dobro. Wiąże się z dbaniem o prawidłowy rozwój, ochronę zdrowia i umożliwieniem jego edukacji. Rodzina, która wypełnia te wszystkie funkcje w sposób prawidłowy, zapewniając dzieciom poczucie bezpieczeństwa i dając im możliwość prawidłowego rozwoju, pozytywnie wpływa na pełnienie ról społecznych w przyszłości.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża jednak szereg czynników zewnętrznych, wśród których wymienić można różnorodne zjawiska patologiczne. Rodzina dotknięta tym zjawiskiem wymaga pomocy z zewnątrz, gdyż często sama nie potrafi rozwiązać swoich problemów i wyjść z sytuacji kryzysowej. Do zjawisk patologicznych zalicza się w szczególności: alkoholizm, narkomanię, przemoc, niewydolność opiekuńczo – wychowawczą. Problemy te, są najczęstszą przyczyną, późniejszego niedostosowania społecznego dzieci. Występowanie tych patologicznych zjawisk jest często powiązane z ubóstwem czy z długotrwałym bezrobociem. Rodzina dysfunkcyjna wymaga stałego wsparcia oraz monitorowania przez pracowników socjalnych, asystentów rodzin, kuratorów sądowych, policji, pedagogów szkolnych, przedstawicieli służby zdrowia oraz innych instytucji, które mają kontakt z rodziną.

W tym celu powstał Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023 – 2025, opracowany w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r., którego podstawowym założeniem jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do funkcjonowania, poprzez wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych oraz zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie. Program jest kontynuacją działań podejmowanych w latach ubiegłych. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale również na całej rodzinie; szczególnie w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu umożliwienia mu powrotu do tej rodziny. Realizacja

programu będzie możliwa dzięki utworzeniu systemu wsparcia obejmującego zaangażowania i współpracę osób, instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny.

II. PODSTAWY PRAWNE

Realizacja polityki wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej opiera się między innymi na poniższych aktach prawnych:

- 1) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 447 z późn. zm),
- 2) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm),
- 3) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 z późn. zm),
- 4) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 z późn. zm.),
- 5) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050).

Program jest zgodny z poniższymi programami gminnymi:

- 1) Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Domanice na lata 2021 – 2026,
- 2) Gminny Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Domanice na lata 2022 – 2025 r.,
- 3) Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Domanice na lata 2021 – 2025,
- 4) Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Gminy Domanice na lata 2018 – 2022.

III. DIAGNOZA SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ

1. Demografia

Gmina Domanice położona jest w powiecie siedleckim należącym do województwa mazowieckiego. Gmina znajduje się w południowej części powiatu siedleckiego i wschodniej części województwa mazowieckiego, graniczy z gminami: od północnego-zachodu Skórzec, od zachodu z gminą Wodynie, od południa graniczy z gminami Stoczek Łukowski i Łuków, a od wschodu z gminą Wiśniew.

Podstawą do określenia działań w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023 – 2025 jest charakterystyka społeczno–demograficzna oraz analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Domanicach.

Poniższa tabela uwzględnia dane statystyczne dotyczące liczby mieszkańców gminy Domanice z podziałem na płeć.

Ludność mieszkańców gminy Domanice ze względu na płeć

Lata	2018	2019	2020	2021
Liczba ludności	2656	2644	2673	2628
Liczba mężczyzn	1335	1324	1337	1315
Liczba kobiet	1321	1320	1336	1313

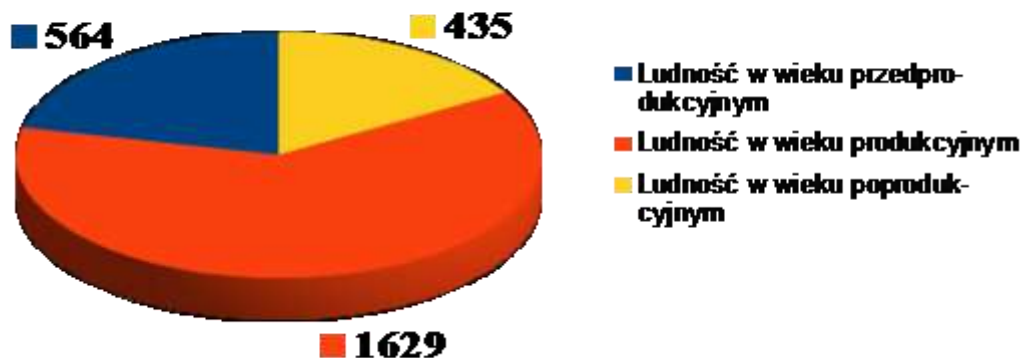
Źródło danych: Statystyki własne Urzędu Gminy Domanice

Analiza liczby mieszkańców gminy jasno wskazuje, iż ludność dzieli się na połowę. W Gminie Domanice mieszkało według stanu na dzień 31.12.2021 r. ogółem 2628 osób, w tym 1313 kobiet i 1315 mężczyzn.

2. Zdolność do pracy

Ludność Gminy Domanice w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym w 2021 r. stanowiła 83,48 % ogółu mieszkańców gminy (w tym: w wieku produkcyjnym było 61,99 %, przedprodukcyjnym 21,47 %), natomiast w wieku poprodukcyjnym 16,55 %. Wielkości te są bardzo istotne z punktu widzenia możliwości tworzenia miejscowych rynków pracy.

Struktura wieku ludności wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku

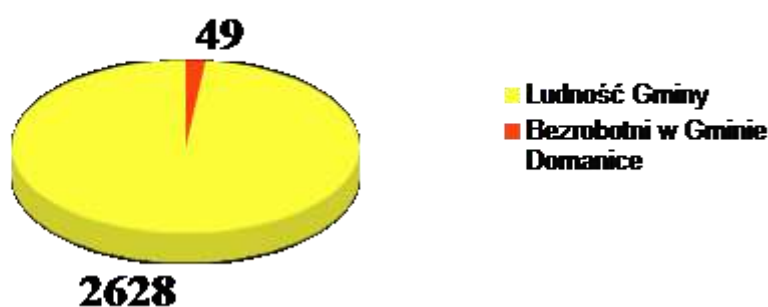
Źródło danych: Statystyki własne Urzędu Gminy Domanice

3. Bezrobocie

Bezrobocie wpływa destrukcyjnie na pełnienie przez rodzinę podstawowych funkcji oraz realizację jej określonych zadań. Najbardziej bolesnym aspektem bezrobocia jest zagrożenie bezpiecznej egzystencji własnej rodziny. Bezrobocie rodziców często oznacza zmianę i ograniczenie planów dalszego kształcenia dzieci, obniżanie ich aspiracji poznawczych, zahamowanie ich uzdolnień w drodze dalszej edukacji.

Zarejestrowanych bezrobotnych w Gminie Domanice (dane PUP w Siedlcach według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.) było 49 osób. Niżej został przedstawiony w formie graficznej procentowy udział bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców w Gminie Domanice.

Bezrobocie w Gminie Domanice w 2021 roku

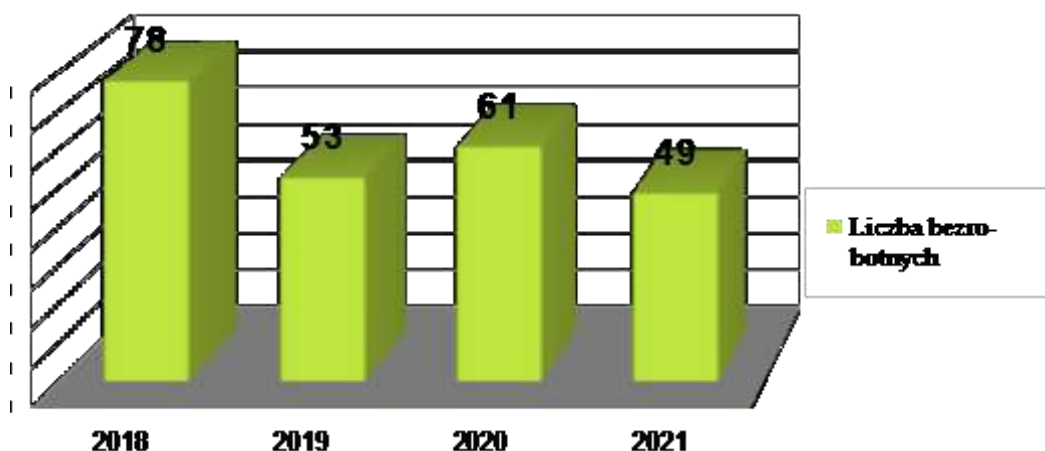

Źródło danych: Statystyki własne PUP w Siedlcach oraz Urzędu Gminy Domanice

Stopa bezrobocia w Gminie w 2021 r. wynosiła 1,86 %.

Szczegóły dotyczące liczby bezrobotnych w Gminie Domanice przedstawia poniższy wykres. Liczba zarejestrowanych na obszarze gminy Domanice od roku 2014 waha się okresowo, ale generalnie ma tendencję malejącą.

Bezrobocie w Gminie Domanice w latach 2018 – 2021 na przykładzie miesiąca XII

Źródło danych: Statystyki własne Urzędu Gminy Domanice

4. Pomoc społeczna

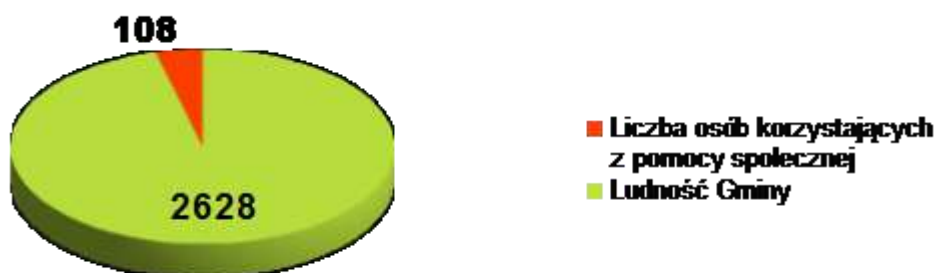
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Domanicach jest jednostką organizacyjną Gminy Domanice. Realizuje zadania pomocy społecznej, własne i zlecone z zakresu administracji rządowej, wynikające z obowiązujących przepisów prawa.

Podstawowym zadaniem ośrodka pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia oraz zapobieganie powstawania marginalizacji osób i rodzin, czyli profilaktyka.

W ośrodku pomocy społecznej na dzień 30.11.2022 r. zatrudnionych było 5 pracowników, łącznie na 5 etatach.

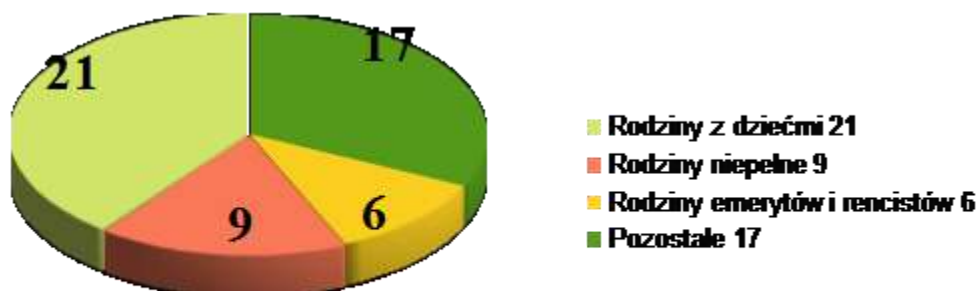
Spośród 2628 mieszkańców, z pomocy społecznej skorzystało 108 osób z 50 rodzin (dane GOPS wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.). Analizując liczbę rodzin można stwierdzić, że pomocą objęto 4,11 % ogółu ludności gminy. Liczba osób objętych pomocą społeczną zmniejszyła się w stosunku do lat ubiegłych i ma tendencję malejącą. Udzielaniem świadczeń w zakresie pomocy społecznej zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Domanicach. W 2021 r. na pomoc społeczną w zakresie zadań własnych i zleconych łącznie wydatkowano kwotę 5 834 104,22 zł.

**Liczba osób korzystających z pomocy społecznej
a ludność gminy w 2021 roku**

Źródło danych: Statystyki własne UG Domanice i GOPS Domanice

Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2021 roku

Źródło danych: Statystyki własne GOPS Domanice

Ustawa o pomocy społecznej zawiera zamkniętą listę powodów, dla których każdy mieszkaniec ma prawo skorzystać z systemu pomocy społecznej. Podstawową przesłankę przyznawania pomocy jest spełnienie kryterium dochodowego, informującego o istotnym braku środków do życia, zarówno w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jak i całej rodziny.

W 2021 r. GOPS w Domanicach udzielał wsparcia osobom i rodzinom z następujących przyczyn:

<i>L.p.</i>	<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Liczba rodzin</i>	<i>Liczba osób w rodzinie</i>
1.	UBÓSTWO	39	81
2.	BEZROBOCIE	17	33
3.	DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	18	30
4.	BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO	8	26
5.	POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	6	26
6.	NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	17	35
7.	ALKOHOLIZM	8	15
8.	TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	4	4

Źródło danych: Statystyki własne GOPS Domanice

IV. ANALIZA ZASOBÓW

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Ośrodek realizuje zadania ustawy o pomocy społecznej (przyznawanie i wypłatę zasiłków, pracę socjalną, dożywianie dzieci w szkołach, poradnictwo, aktywizację społeczno – zawodową rodzin dysfunkcyjnych) oraz zadania m.in. z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (wsparcie asystenta rodziny), świadczenia rodzinne i alimentacyjne, świadczenie wychowawcze i rodzicielskie, a także stypendia i zasiłki szkolne oraz kartę dużej rodziny.

W 2021 r. z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej skorzystało 108 osób pochodzących z 50 rodzin.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Domanicach w ramach pracy socjalnej udziela swoim klientom pomocy w realizacji podstawowych funkcji rodziny i wspiera w wypełnianiu zadań wychowawczych mając zawsze na względzie dobro dzieci.

Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są oni w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

2. Urząd Gminy Domanice

Urząd Gminy zajmuje centralną pozycję wśród instytucji działających na terenie Gminy Domanice. W Urzędzie są opracowywane projekty aktów prawa miejscowego oraz projekty innych uchwał Rady Gminy Domanice.

Jest on miejscem, w którym mieszkańcy mogą załatwić sprawy administracyjne związane z zameldowaniem, wyrobieniem dowodu osobistego, podatkami itp. Urząd pełni funkcję centrum zarządzającego gminą jako jednostką samorządu terytorialnego, współpracuje z GOPS i szkołami z terenu gminy. Ponadto wspomaga i współorganizuje obchody rocznicy Bitwy Pod Domanicami oraz uroczystości dotyczące Odzyskania Niepodległości.

3. Placówki Oświatowe

Na terenie Gminy działają 2 placówki publiczne: Szkoła Podstawowa w Domanicach–Kolonii oraz Szkoła Podstawowa w Olszycu Szlacheckim. Do placówek tych wg stanu na dzień 31 września 2021 r. uczęszczało 372 uczniów. Zajęcia w Szkole Podstawowej w Domanicach-Kolonii odbywają się w budynku pochodzącym z 1939 roku do którego w roku 2001 dobudowano część socjalną oraz w drugim budynku z 1985 roku, do którego jest dołączona hala sportowa wybudowana w 1999 roku.

W 2019 roku swoją działalność zakończyło Gimnazjum w Domanicach-Kolonii. Jego budynek, wyposażenie i pomoce dydaktyczne zostały przekazany Szkole Podstawowej w Domanicach-Kolonii. W 2019 roku zakończyło też działalność Niepubliczne Przedszkole „Biedroneczka”. Budynek został przekazany Szkole Podstawowej w Domanicach-Kolonii, które prowadzi w nim zajęcia dla grup przedszkolnych.

Istniejący budynek Szkoły Podstawowej w Olszycu Szlacheckim został oddany do użytku w 1968 roku. Szkołę rozbudowano o halę sportową w 2009 roku.

4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Komisja jest powoływana przez Wójta Gminy Domanice. Działa w oparciu o ustawę o wychowaniu w trzeźwości przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Regulamin Komisji, nadany przez Wójta. Celem Komisji jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, podejmowanie czynności wobec osób nadużywających alkoholu w tym kierowanie na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Domanicach w roku 2021 nie wpłynęły wnioski o skierowanie osoby na przymusowe leczenie odwykowe.

5. Zespół Interdyscyplinarny

Od 30 grudnia 2011 r. na terenie gminy działa Zespół Interdyscyplinarny, którego członkami są przedstawiciele różnych instytucji, m.in.: GOPS, policji, ochrony zdrowia, oświaty, kurator sądowy. Zespół ma za zadanie diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą. Konieczne jest opracowywanie i realizacja indywidualnych planów pomocy i inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc, a następnie monitorowanie sytuacji w tych rodzinach. Obsługę Zespołu zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Domanicach.

6. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej

Na terenie gminy mieszkańcy mają dostęp do lekarza rodzinnego (mającego jednocześnie specjalizację chirurgiczno – ortopedyczną), pediatry, kardiologa, stomatologa, położnej i pielęgniarek. W niepublicznym zakładzie opieki zdrowotnej można wykonać badanie EKG, oddać materiał do badań analitycznych, uzyskać skierowanie do lekarzy specjalistów. Prowadzone są również badania profilaktyczne np. badanie słuchu, wzroku,

badania ginekologiczne czy prostaty. W Przychodni działa punkt szczepień. Opieką medyczną objęte są również dzieci w szkołach położonych na terenie gminy. Nieopodal Ośrodka działa Apteka, w której mieszkańcy zaopatrują się w niezbędne lekarstwa i środki medyczne.

7. Gminna Biblioteka Publiczna

Oprócz bogatego księgozbioru oraz czytelni komputerowej z dostępem do Internetu, Biblioteka zapewnia czytelnikom mini – czytelnię czasopism oraz kąciak do czytania dla dzieci. W bibliotece zatrudnione są 2 osoby. W 2021 roku w bibliotece zarejestrowanych było 447 czytelników oraz wypożyczono 7178 książek. Prenumerowane są również czasopisma, które udostępniane były również na zewnątrz.

Księgozbiór biblioteki jest na bieżąco wprowadzany do bazy komputerowej. Poza obsługą czytelników, w lokalu biblioteki na pierwszym piętrze organizowane były spotkania dla mieszkańców gminy w ramach działalności kulturalnej.

8. Ochotnicza Straż Pożarna

Na terenie Gminy działają dwie OSP: w Olszycu Szlachecki i Przyworach Dużych, które zajmują się przede wszystkim akcjami ratowniczymi podczas pożarów. Ponadto zajmują się poszukiwaniem osób zaginionych, usuwaniem złamanych drzew, odśnieżaniem terenu gminy, reprezentują gminę na zewnątrz podczas zawodów strażackich i uroczystości państwowych. OSP współpracuje z Państwową Strażą Pożarną i szkołami.

W gminie Domanice działają również instytucje/organizacje realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny z poza terenu tj.:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Siedlcach,
- Powiatowy Urząd Pracy w Siedlcach,
- Komisariat Policji w Skórcu,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Siedlcach,
- Caritas Diecezji Siedleckiej,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Stoku Lackim.

V. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

CEL GŁÓWNY

CELE SZCZEGÓŁOWE

Program wspierania rodziny nastawiony jest w głównej mierze na rozwiązywanie sytuacji, kiedy w związku z występującymi w rodzinie problemami, dysfunkcjami i trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych dziecko pozbawione jest możliwości właściwego rozwoju w swojej naturalnej rodzinie.

Celem programu jest stworzenie takiego systemu wsparcia, który pozwoliłby na wspieranie i wspomaganie rodziny przeżywającej trudności tak, aby mogła ona powrócić do prawidłowego funkcjonowania i pełnienia roli opiekuńczej i wychowawczej, zamiast zastępować ją w pełnieniu tej funkcji.

Założeniem programu jest więc wspieranie rodziny naturalnej już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz zapobieganie konieczności umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

Założenia realizowane będą poprzez:

- działania profilaktyczne zapobiegające powstawaniu sytuacji wymagających interwencji,
- działania profilaktyczne zapobiegające uzależnieniom, udzielanie pomocy w przezwyciężaniu uzależnień
- działania profilaktyczne zapobiegające niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży,
- przeciwdziałanie niedożywianiu dzieci,
- zabezpieczanie podstawowych potrzeb materialnych rodziny,
- wzmacnianie i wyzwalamie zasobów tkwiących w rodzinach, wspieranie rodziny w funkcjach wychowawczych, opiekuńczych i socjalnych.

Działania przewidziane w założeniach programu umożliwią realizowanie polityki prorodzinnej rozumianej jako stwarzanie odpowiednich warunków prawnych, ekonomicznych i społecznych wzmacniających rodzinę, zapewniających jej trwałość, rozwój oraz właściwe zaspokajanie przez nią podstawowych potrzeb.

Cel główny programu:

Tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny i jej prawidłowego funkcjonowania.

Cele szczegółowe:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.
2. Wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej.
3. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji.
4. Doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.
5. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Cel szczegółowy 1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny				
<i>L.P</i>	<i>DZIAŁANIE</i>	<i>REALIZATORZY/ PARTNERZY</i>	<i>WSKAŹNIKI</i>	<i>OKRES REALIZACJI</i>
1.	Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach mieszkaniowych	GOPS, Urząd Gminy	Liczba rodzin objętych pomocą	2023 – 2025
2.	Udzielenie dzieciom i młodzieży stypendiów i zasiłków szkolnych a także wyprawek szkolnych	GOPS, Urząd Gminy, placówki oświatowe	Liczba dzieci, którym przyznano stypendia i wyprawki	2023 – 2025
3.	Pomoc w formie dożywiania dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolu	GOPS, placówki oświatowe	Liczba dzieci korzystających z dożywiania	2023 – 2025
4.	Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci	GOPS, NZOZ w Domanicach, placówki oświatowe	Liczba monitorowanych dzieci	2023 – 2025
5.	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej,	GOPS, Urząd Gminy, PCPR	Liczba umieszczonych dzieci	2023 – 2025
6.	Aktywizacja zawodowa rodzin z problemem bezrobocia	GOPS, PUP, Urząd Gminy	Liczba aktywizacji	2023 – 2025
9.	Współpraca z instytucjami i organizacjami z poza terenu gminy zajmującymi się pomocą rodzinie	Wszyscy realizatorzy programu	Liczba instytucji współpracujących ze sobą	2023 – 2025
Cel szczegółowy 2. Wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej				
<i>L.P</i>	<i>DZIAŁANIE</i>	<i>REALIZATORZY/ PARTNERZY</i>	<i>WSKAŹNIKI</i>	<i>OKRES REALIZACJI</i>
1.	Pomoc socjalna	GOPS	Liczba rodzin, która objętych pracą socjalną	2023 – 2025
2.	Zapewnienie asystenta rodziny rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej	GOPS	Liczba rodzin objętych opieką asystenta	2023 – 2025

3.	Organizowanie wycieczki dla dzieci i młodzieży	GOPS, Urząd Gminy, Caritas, PCPR, GKRPA	Liczba zorganizowanych form wycieczki	2023 – 2025
4.	Realizowanie programów profilaktycznych z zakresu dysfunkcji rodzin	Wszyscy realizatorzy programu	Liczba zrealizowanych programów	2023 – 2025
5.	Organizowanie szkoleń, prelekcji, porad dla rodziców	GOPS, placówki oświatowe,	Liczba zrealizowanych szkoleń, porad, prelekcji,	2023 – 2025
6.	Utrzymanie placówki wsparcia dziennego (kluby, świetlice szkolne i środowiskowe)	Urząd Gminy	Liczba dzieci korzystających z zajęć w świetlicach środowiskowych i szkolnych	2023 – 2025
7.	Zapewnienie rodzicom możliwości uczestniczenia w grupie wsparcia	Urząd Gminy, GKRPA	Liczba rodziców	2023 – 2025

Cel szczegółowy 3. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji

<i>L.P</i>	<i>DZIAŁANIE</i>	<i>REALIZATORZY/ PARTNERZY</i>	<i>WSKAŹNIKI</i>	<i>OKRES REALIZACJI</i>
1.	Kontakt instytucji publicznych i niepublicznych w celu wzajemnej wymiany informacji i pomocy rodzinie	GOPS, kuratorzy sądowi, placówki oświatowe, Policja i inne instytucje mające bezpośredni kontakt z rodziną	Liczba spotkań	2023 – 2025
2.	Podnoszenie kompetencji rodzin w zakresie prawidłowego pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczej poprzez konsultacje i poradnictwo, szkolenia i warsztaty	GOPS, placówki oświatowe, PCPR, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna	Liczba udzielonych porad, liczba zorganizowanych szkoleń i warsztatów	2023 – 2025
3.	Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami oraz przemocą	GOPS, Zespół interdyscyplinarny, Policja, Punkt Konsultacyjny	Liczba osób którym udzielono pomocy	2023 – 2025
4.	Prowadzenie monitoringu dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem	GOPS, placówki oświatowe	Liczba dzieci monitorowanych	2023 – 2025
5.	Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców, monitorowanie terapii	GOPS, placówki oświatowe, placówki służby zdrowia	Liczba rodzin korzystających z terapii	2023 – 2025

Cel szczegółowy 4. Doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

<i>L.P</i>	<i>DZIAŁANIE</i>	<i>REALIZATORZY/ PARTNERZY</i>	<i>WSKAŹNIKI</i>	<i>OKRES REALIZACJI</i>
1.	Koordinacja działań i bieżąca współpraca podmiotów podejmujących różnorodne działania na rzecz dziecka i rodziny	Wszyscy realizatorzy programu	Liczba rodzin monitorowanych, liczba spotkań	2023 – 2025
2.	Doskonalenie kadry w zakresie specjalistycznej pomocy dziecku i rodzinie	Wszyscy realizatorzy programu	Liczba szkoleń, spotkań i konferencji	2023 – 2025

Cel szczegółowy 5. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży				
<i>L.P</i>	<i>DZIAŁANIE</i>	<i>REALIZATORZY/ PARTNERZY</i>	<i>WSKAŹNIKI</i>	<i>OKRES REALIZACJI</i>
1.	Współpraca ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych	GOPS, placówki oświatowe	Liczba spotkań	2023 – 2025
2.	Wspieranie dzieci z rodzin nie posiadających możliwości finansowych w rozwijaniu uzdolnień	Placówki oświatowe, GOPS, Urząd Gminy	Liczba wspieranych dzieci	2023 – 2025
3.	Rozwój i wzbogacenie istniejących programów profilaktycznych i edukacyjnych	GOPS, placówki oświatowe, Policja, Urząd Gminy, GKRPA	Liczba programów profilaktycznych	2023 – 2025
4.	Promowanie aktywności młodego pokolenia, poprzez wspieranie idei wolontariatu oraz inicjowanie programów wyłaniania liderów młodzieżowych w różnych sferach życia publicznego.	Placówki oświatowe, Gminna Biblioteka Publiczna, Urząd Gminy	Liczba wolontariuszy, liczba liderów	2023 – 2025
5.	Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych	Placówki oświatowe	Liczba zajęć zorganizowanych	2023 – 2025
6.	Uświadomienie rodzicom i opiekunom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży	GOPS, placówki oświatowe	Liczba udzielonych porad	2023 – 2025

Analiza SWOT

Aby zaprojektować skuteczne cele i działania na rzecz dziecka i rodziny, do dopełnienia obszaru diagnostycznego gminy w tym zakresie posłużono się analizą SWOT. Przeanalizowano obecny potencjał gminy (mocne i słabe strony) oraz wskazano na zewnętrzne warunki i procesy, które wpływają, lub w najbliższym czasie będą wpływać na funkcjonowanie gminy w analizowanym obszarze (szanse i zagrożenia).

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> poparcie działań i współpraca za samorządem gminy, doświadczenie i wiedza pracowników działających na rzecz rodziny, wsparcie asystenta rodziny w rodzinach dysfunkcyjnych, funkcjonowanie placówek oświatowych, dostęp do przedszkola, dobra współpraca z instytucjami pracujących na rzecz rodzin, funkcjonowanie placówki wsparcia dziennego, 	<ul style="list-style-type: none"> mała świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej, niechęć osób do korzystania z poradnictwa specjalistycznego, tkwienie w uzależnieniu od pomocy, bezrobocie i zła sytuacja finansowa, niewystarczająca ilość na terenie gminy mieszkań socjalnych, osłabienie funkcji rodzicielskich i bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych,

<ul style="list-style-type: none"> • realizacja programów profilaktycznych, • systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, nauczycieli oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną, • wspieranie rodzin we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania poprzez pracę socjalną z rodziną, • efektywna praca socjalna, • młodzież szkolna chętnie angażuje się w środowisku, • budynki, które można byłoby wykorzystać w programie, • atrakcyjne tereny do zajęć rekreacyjno-sportowych, czyste środowisko, piękne lasy, (brak zakładów przemysłowych), • dobre wyposażenie szkół w sprzęt komputerowy (możliwość organizowania kursów), • posiadanie świetlic wiejskich, • ponadto: „tradycyjne” rodziny, małe lokalne środowisko, niska przestępczość, tradycyjna religijność rodzin. 	<ul style="list-style-type: none"> • niewystarczająca propozycja atrakcyjnego spędzania czasu wolnego dla mieszkańców gminy, • brak kultury w utrzymaniu czystości środowiska, • niewystarczające inicjatywy społeczne, • brak nowych miejsc pracy, • brak aktywności własnej osób korzystających z pomocy społecznej, • wydatkowanie środków na pomoc społeczną w sposób konsumpcyjny, • brak wolontariatu, • wyuczona bezradność i roszczeniowość osób korzystających z OPS, • występowanie zjawiska przejmowania negatywnych wzorów i dziedziczenia biedy, • migracja ludzi młodych, • oferty kulturalne są poza gminą, • ograniczenia komunikacyjne, • brak aktywności własnej osób korzystających z pomocy społecznej, • zmiana modelu rodziny, samotność osób starszych, • brak porozumienia pomiędzy ludźmi, • brak integracji między pokoleniami.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • edukacja rodziców, • podnoszenie kwalifikacji przez pracowników działających na rzecz rodziny, • wdrażanie nowych metod pracy z rodziną, dziećmi i młodzieżą, • utworzenie dziennego ośrodka wsparcia na terenie gminy, • zapobieganie niewydolności rodziny, poprzez spotkania z psychologiem, pedagogiem, • realizacja projektów edukacyjno – wychowawczych ukierunkowanych na zapobieganie i niwelowanie agresji wśród dzieci, • realizacja programów profilaktycznych promujących zdrowy styl życia, • zwiększenie monitoringu zachowań niepożądanych wśród uczniów, • ustanawianie rodzin wspierających, • polityka państwa przyjazna rodzinom. 	<ul style="list-style-type: none"> • brak perspektyw zatrudnienia młodych ludzi, • zanik więzi i tradycji rodzinnych, „pęd życia”, • osłabienie wartości rodzinnych, zanik więzi rodzic – dziecko, • zaniebywanie obowiązków opiekuńczo – wychowawczych przez rodziców, • rozszerzenie zjawisk patologicznych (agresja, przemoc, uzależnienia), • wzrost liczby rodzin przeżywających trudności, • moda na „wychowanie bezstresowe” – bez zasad i wymagań, • brak świadomości problemu i umiejętności szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne, • uzależnienie rodzin od pomocy społecznej – zjawisko „dziedziczenia biedy”, • emigracja zarobkowa, • starzenie się społeczeństwa.

VI. REALIZATORZY I ADRESACI

Realizatorami programu będą:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Domanicach,
- Urząd Gminy Domanice,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Domanicach,
- Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Domanice,
- Placówki Oświatowe w Gminie Domanice.

Realizatorzy, w celu prawidłowej realizacji programu, będą podejmowali współpracę z:

- Policją,
- Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Stoku Lackim,
- Kuratorami Sądowymi,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Siedlcach,
- Niepublicznym Zakład Opieki Zdrowotnej w Domanicach–Kolonii.

Adresaci programu są:

- rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej,
- dzieci i młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym,
- rodziny niewydolne wychowawczo, niezaradne życiowo,
- rodziny dotknięte przemocą,
- rodziny, w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej,
- przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodziny.

VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zadania w ramach programu będą finansowane z:

- środków własnych budżetu gminy,
- dotacji z budżetu państwa,
- dotacji ze środków unijnych,
- dotacji z programów rządowych,
- wkładu sponsorów.

VIII. MONITORING I EWALUACJA

Realizacja zadań wynikających z Gminnego Programu Wspierania Rodziny Gminie Domanice na lata 2023 – 2025 będzie monitorowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Domanicach. Monitoring programu polegał będzie na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań oraz wcześniej ustalonych działań w oparciu o diagnozę problemu społecznego od podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Monitoring programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Celem monitorowania jest sprawdzenie czy założone cele zostały osiągnięte i w jakim stopniu.

Dane zawarte w monitoringu umożliwią dokonywanie bieżących zmian, jeśli zajdzie taka potrzeba oraz dostarczą informacji na potrzeby planowania programu w kolejnych latach. Sprawozdanie z realizacji programu Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej będzie, co roku w terminie do końca lutego przekazywał Wójtowi Gminy, a ten w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Gminy.

IX. EFEKTY I REZULTATY

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa dziecka i rodziny,
- zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla dziecka i rodziny,
- poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi,
- przeciwdziałanie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej,
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
- poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny,
- wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych,
- umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
- rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

Przewodnicząca Rady Gminy Domanice

Halina Kolo